

Krachtige relance alleen door goed overleg

Iedereen snakt naar houvast en perspectief. Daarom moet de Vlaamse Regering bij de start van het parlementair jaar klaarstaan met een stevig relanceplan en met scripts voor mogelijke scenario's in alle beleidsdomeinen. De sociale partners verwachten dan ook in de Septemberverklaring en via de begroting een krachtig signaal van de Vlaamse Regering. De SERV en de relancecomités hebben de voorbije maanden de aanzet gegeven. De relance moet nu vaart maken. De komende weken willen de sociale partners samen met de Vlaamse Regering het relanceplan op de rails zetten en een akkoord sluiten over alle sociaal-economische terreinen die cruciaal zijn voor de relance. De sociale partners hebben als geen ander voeling met wat socio-economisch nodig is. Het zijn bovendien vooral de ondernemingen, zelfstandigen en werknemers die de relance in de (nieuwe) realiteit zullen moeten waarmaken.

Seinen op rood

De **urgentie** is groot: alle sociale en economische indicatoren staan op rood. Tijdens de zomer bereikte het consumentenvertrouwen opnieuw het bodemniveau van april 2020. De financiële situatie van gezinnen verslechtert weer en de omzet van bedrijven zit nog steeds ver onder het niveau van begin dit jaar. De helft van de ondernemingen voorziet minder investeringen, bijna geen ondernemingen voorzien een stijging op korte termijn. De vrees voor faillissementen stijgt.

De vele tijdelijke werklozen en nieuwe werkzoekenden zetten de arbeidsmarkt onder druk. Het aantal niet-werkende werkzoekenden overschreed in juli de kaap van 200.000, de geheel of gedeeltelijke tijdelijke werkloosheid wegens COVID-19 ligt nog steeds boven de 210.000. De vrees op banenverlies blijft groot, vooral bij kwetsbare groepen zoals personen met een migratieachtergrond, kortgeschoolden en tijdelijke werklozen.

Het gaat ook niet goed met het psychosociaal welzijn door de beperkingen op sociale contacten, financiële kwetsbaarheid en de onzekerheid over de toekomst. Eenzaamheid neemt toe. Het armoederisico stijgt.

De situatie van de overheidsfinanciën is ongezien. Bij ongewijzigd beleid wordt het tekort voor de Vlaamse overheid voor 2020 geraamd op 6 tot 7 miljard. De verdere impact van de nieuwe maatregelen sinds de zomer kennen we nog niet.

Herstel het vertrouwen

Het tij keren start met het herstel van **vertrouwen**. Door een efficiënte virusbeheersing en een veilige herstart van het sociale leven kan de consumptie heropleven, zullen bedrijven opnieuw investeren en innoveren, kunnen werknemers terug aan het werk, zullen nieuwe aanwervingen gebeuren en kan de financiële situatie van gezinnen, ondernemers en overheden verbeteren.

De gezondheid moet een topprioriteit blijven maar het sociaal en economisch leven mag niet stil vallen. Mensen moeten weer kunnen gaan werken, winkelen, uitgaan, genieten van cultuur, elkaar ontmoeten ... steeds op een verantwoorde manier uiteraard. Daarom is het cruciaal volop werk te maken van een **goede virusbeheersing**. Die is er nog steeds onvoldoende waardoor nieuwe opstoten opnieuw weinig fijnmazig worden aangepakt en het vertrouwen bij de mensen en ondernemingen wegblijft. Dat is sociaal en economisch nefast. Een stevig Vlaams virusbeheersings- en relanceplan moet zorgen voor houvast en perspectief en verder bouwen op de creativiteit, wendbaarheid en veerkracht die ondernemers en werknemers de voorbije periode hebben getoond.

Maak vaart

Zowel de SERV als de verschillende relancecomités legden de voorbije maanden heel wat adviezen op tafel. Het komt er nu op aan vaart te maken. De sociale partners verwachten in de Septemberverklaring en via de begroting een krachtig signaal van de Vlaamse Regering maar wil vooral ook snel met de regering aan tafel om een akkoord te sluiten over alle sociaal-economische terreinen die cruciaal zijn voor de relance.

Iedereen zo snel mogelijk weer veilig aan boord: we moeten volop inzetten op een actieve invulling van de tijdelijke werkloosheid en tijdelijke werklozen stimuleren om meer opleiding te volgen. VDAB moet tijdelijke werklozen en schoolverlaters snel en kwaliteitsvol begeleiden om langdurige werkloosheid te vermijden. Meer

algemeen moet de prioriteit liggen op een versterkt arbeidsaanbod, een verhoogde arbeidsmobiliteit, een inclusieve en diverse arbeidsmarkt, sociale innovatie en een versnelde omslag naar levenslang leren. Dat vraagt o.a. om versterkte lokale/regionale partnerschappen en een doelgerichte optimalisering van steunmaatregelen voor werk, werkbaarheid en opleiding.

Investerings als hefboom voor de economie: snel te realiseren overheidsinvesteringen zijn cruciaal voor de relance. Ze moeten inspelen op infrastructuurnoden met de grootste economische en maatschappelijke impact zoals renovatie van gebouwen, zorginfrastructuur, duurzame transportinfrastructuur, energie-infrastructuur en digitale infrastructuur. Voor de Vlaamse open economie is een zo snel mogelijke, veilige herneming van de internationale handel en ondersteuning van de Vlaamse export essentieel. Ook de ondernemingen blijven nood aan steun hebben om hun solvabiliteit en liquiditeit te verzekeren.

Aandacht voor welzijn en koopkracht: bijzondere aandacht is nodig voor de ondersteuning van de koopkracht en het inkomen van kwetsbare gezinnen via het groeipakket, kinderopvang, huursubsidie en -premie ... Dat vraagt om een grotere doelgerichtheid, doelmatigheid en (lokaal) flexibele inzetbaarheid van maatregelen zodat de middelen beter terecht komen bij de gezinnen die het echt nodig hebben.

Impact op de begroting: de Vlaamse Regering moet de financiële impact van haar beleid goed bewaken. Om de houdbaarheid van de overheidsfinanciën op langere termijn te vrijwaren is een grondige evaluatie van de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse begroting aangewezen. Tegen het einde van de legislatuur moeten we opnieuw een begroting in structureel evenwicht realiseren, al is het zeker verantwoord om de sterk opgelopen schuld door de coronamaatregelen over een langere periode af te bouwen.

Daadkrachtige overheid: vandaag is er meer dan ooit nood aan leiderschap, zekerheid en stabiliteit door heldere en doordachte maatregelen waarvan het doel voor iedereen duidelijk is. We hebben plannen en scripts nodig voor mogelijke scenario's in alle beleidsdomeinen. Marge om te improviseren is er niet meer.

Relance op de rails, versterkt door overleg

De Vlaamse Regering staat er niet alleen voor. Open lijnen met de sociale partners zijn in tijden van snelle ontwikkelingen en wijzigende inzichten cruciaal. De sociale partners staan klaar om de relance op de rails te zetten en de grote veranderingen die zich aandienen in goede banen te leiden. Zij hebben door hun expertise en terreinkennis als geen ander voeling met wat nodig is. Het zijn bovendien vooral de ondernemers en werknemers die de relance in de (nieuwe) realiteit zullen moeten waarmaken. Een **akkoord** tussen sociale partners en de Vlaamse Regering geeft de relance meer kracht en vaart want de Vlaamse sociale partners vertegenwoordigen bijna twee miljoen werknemers en werkzoekenden en ca. 150.000 ondernemers, bedrijven en organisaties in Vlaanderen.

De Vlaamse sociale partners hebben in het verleden meermaals bewezen succesvolle akkoorden te kunnen sluiten met de Vlaamse Regering over werkgelegenheid, vorming en opleiding, werkbaar werk ... Ze zijn de voorbije maanden ook erg actief geweest, vooral op eigen initiatief en ook in de Task Force Corona en andere relancestructuren. Nu staan de sociale partners klaar om in **dialoog** te gaan met de Vlaamse Regering en via het VESOC (Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité) de relance daadwerkelijk op de rails te zetten, versterkt door overleg.

Met de meeste hoogachting,

Danny Van Assche, UNIZO

Hans Maertens, Voka

Sonja De Becker, Boerenbond

Ingrid Lieten, Verso

Ann Vermorgen, ACV

Caroline Copers, ABVV

Gert Truyens, ACLVB